

Oponentský posudek disertační práce

Autor: MgA. Adriana Máčiková Kubištová

Název práce: **Aspekty herecké práce s důrazem na autenticitu**

Kočovné divadlo jako cesta k autentickému herectví

K tématu práce:

S tématem, které si zvolila, je autorka evidentně bytostně propojena. Nahlíží je prostřednictvím svých zkušeností jako studentky, posléze herečky, režisérky a pedagožky. Detailním zmapováním svého profesionálního vývoje se snaží najít a pojmenovat to, co jí v něm bránilo a vystopovat nejen příčiny svých bloků, ale i způsob, jak se jí je postupně dařilo odhalovat a odstraňovat. Kromě zážitků ze studia jí k tomu slouží poznatky z následných divadelních aktivit, zejména z kočovného divadla. Práce je zajímavá a inspirující i velmi poctivým osobním nasazením autorky.

K výzkumným otázkám:

Metoda velmi osobního průzkumu na základě zcela konkrétních divadelních situací dovedla autorku k zásadním otázkám o smyslu samotného divadla. Existuje nějaký základ herectví? Kde je jeho počátek a kdo vlastně je herec? Jak se má rozvíjet? Co všechno mu v tom pomáhá a brání? Jakou roli v tom hraje prostředí, divadelní kolektiv, jakou publikum?

K teoretické části:

Autorka se zde snaží definovat skutečnou podstatu divadla a herectví a následně hledá způsob, jak se k ní v praxi dostat. Herec je pro ni napůl hráč, který do hry sází sám sebe, a z poloviny dítě, které si hraje. Do cesty se mu staví překážky ve formě snahy jevit se takový, jaký by se jevit chtěl, předstírat to, co není. Velkou roli tu hraje i mnoho podob strachu: strach z trapnosti, z narušení intimity, z doteku partnera, strach z obnažení na jevišti, z odsouzení kolegy, pedagogy i publikem. K sebeobjevení a posléze k autentickému projevu na jevišti může naopak výrazně pomoci dialogické jednání, disciplína, která umožňuje herci naplno zažít sám sebe. Pro autorku je velmi cenným nástrojem, ať už je zažívala v jeho „čisté podobě“ v hodinách profesora Vyskočila, nebo později s docentem Krobotem. Ten z dialogického jednání vychází, ale postupně je přizpůsobuje svým pedagogickým potřebám vést posluchače k většímu otevření se vůči publiku, aby tak mohli lépe vnímat různé možnosti herectví. Díky

uplatnění této disciplíny se pak autorce vyjasňovaly i otázky hereckých mantinelů a svobody na jevišti, zejména během praxe v Divadle koňa a motora.

K výzkumnému postupu :

Ten je aplikován zejména v druhé části práce, která je podrobným záznamem tří ročníků putování Divadla koňa a motora po Nitransku a Šluknovsku. Vychází z naprosto podstatného zážitku kočování a „otevřeného, drsného hraní před lidmi, z nichž většina se s divadlem nikdy předtím nesešla“ Opakováním tohoto experimentu v reálném prostoru v podobných podmínkách autorka zjišťuje, co se děje s herci i s publikem. Podrobným srovnáním jednotlivých představení (vždy Shakespeare, jeden rok Hamlet, druhý Macbeth, třetí Romeo a Julie) může pak dojít k obecným závěrům, kdy a jak se herec zbaví všech bloků a jedná s pocitem svobody. Své poznatky dokládá autorka i velmi vhodně volenými citacemi (od Petera Brooka přes Miroslava Krobota a Vladimíra Mikeše až po Jana Wericha. I to přispívá k živosti celé práce.

Ale i bez citací je práce živá až dost. Jejím velmi cenným aspektem je veliká otevřenost autorky. To, že se nebojí vyjít z těch nejosobnějších, velmi intimních zážitků a zkušeností, jí nakonec umožní postihnout a definovat to obecně platné nejen pro rozvoj herce, ale pro člověka jako takového. Jejím cílem je „Nalézt pro divadlo místo v životě, nechat se jím ovlivňovat a spojovat je s ním.“

Závěrem:

V úvodu píše autorka, že není vědecký pracovník ale herečka, takže se nebude snažit o vědecký tón své práce. Dobře udělala. Svou konkrétností ve mně text už zkraje vzbudil můj odborný zájem, který mi vydržel až do konce četby a musím říci, že mě její disertace zaujala více než většina prací, které jsem oponovala na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy, kde jsem pracovala 20 let.

Doporučuji, aby autorka uvažovala o zveřejnění této práce. Jejího „Kapesního průvodce pro herce“ by jistě uvítali nejen začátečníci studia herectví. Rozhodně by ale měla podrobit text velmi pečlivým korekturám jazykovým i stylistickým. Někdy – a to je vlastně má jediná připomínka – je tak nedbale stylizován, že uniká jeho smysl a čtenář se musí vracet. Oplývá také mnoha pravopisnými chybami, což by práce na této úrovni rozhodně neměla.

Námět či otázka k obhajobě:

1. Chápe diplomantka svou práci jako výzkumnou a experimentální, u které ji zajímá hlavně výsledek?

2. Co kromě vlastního předmětu výzkumu diplomantku v procesu práce zaujalo či překvapilo?

Disertační práci k oponentuře vřele doporučuji.

doc. PhDr. Eva Vyskočilová, CSc.